

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnihstvom prejeman:
celo leto naprej K 24.— celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.— pol leta 11.—
četrt leta 6.— četrt leta 5:50
na mesec 2.— na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskate vsak dan svojo izvedenost in pomoč na prenosilke.
Iskate veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 15 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inštitucijah po dogovoru.
Upravičeni naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inštitucije t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na planu naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odloča.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčije:
celo leto skupaj naprej K 25.— celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.— za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50 celo leto naprej K 35.—
na mesec 2:30

Vprašanjem glede inštitucij se naj pošilja za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravičeno (spodaj, desno levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 33.

Svetovna vojna.

Naša zmagovita ofenziva proti Rusom. — Zmage v vzhodni Galiciji. — Zmaga pri Vardištu. — Srbske grozovitosti.

Zmagovita naša ofenziva proti Rusom.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča:

Ofenziva naših čet na obeh straneh Visle napreduje nevezdržema. Zapadno od te reke so naši voji v zvezi z nemškimi zavezniki v ljutih bojih prekoračili Lyso goru in so včeraj dosegli sektor reke Kamienna med Kielcem in Radomom. Vzhodno od Visle so potisnile naše zmagovito prodirajoče čete dne 22. avgusta pri Krasniku na potu v Lublin v beg močan oddelek dveh ruskih armadnih korov. Preko 1000 Rusov, med njimi mnogo častnikov, je padlo neranjenih v naše roke. Uplenili smo veliko število zastav, strojnih pušk in topov.

Napad 20.000 Rusov, večinoma konjenikov proti meji Bukovine pri Nowosielcu smo popolnoma odbili. Sovražniku smo odvzeli več sto vjetnikov.

Na derutnem begu so pustili na bojišču mnogo vojnega materiala.

Boji v Vzhodni Galiciji.

Tešinj, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) Tukajšnji list »Dziennik Cieszyński« poroča iz vzhodne Galicije: Dan za dnevno se vrše na meji boji, pri katerih se naše čete, posebno kavalerija na bravurozen način odlikujejo. Nekaj ulanski patrulji, obstoječi iz 12 mož in oficirja, se je posrečilo pogoniti v beg močnejšo rusko patruljo. Naši jezdeci so jo zasledovali. Pokazalo se je, da gre za cel ruski škadron, ki je brez boja pobegnil pred našim oddelkom, ne da bi poznal njegovo malo moč. Rusi so pri tem izgubili šest mož in pet konj.

Kozaki so slabi vojak.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Večerni listi priobčujejo od ranjencev živahne orise o bojih na severnem bojišču. Iz vseh orisov se da soglasno sklepati, da so avstro - ogrske čete potisnile po skrajno učinkovitem strelnem boju celo mnogo številnejše sovražne voje ter jih prisilile, da so se po največ v neredu umaknili. Kakor pripovedujejo ranjenci, kažejo kozaki veselje do napada samo tedaj, kadar se zavedajo svoje premoči, ogenj strojnih pušk pa takoj povzroči med njimi zmedo, ki se navadno izpremeni v deruti podoben beg.

Bitka pri Višegradu.

Budimpešta, 24. avgusta. (Kor. urad.) O udeležbi nemškega detachementa v Skadru v bojih pri Višegradu, piše »Pester Lloyd«: Danes se je šele izvedelo, da so se naši nemški bratje pri Višegradu borili v naših vrstah, da so tudi svojo kri pretakali na istem bojišču, kjer je avstro - ogrska armada pognala Srbe v beg. Danes se šele izve iz brzojavke, ki jo je poveljnik nemškega detachementa v Sarajevu brzojavil generalnemu štabu nemške vojske mornarice, da se ti vojščaki niso vrnili v svojo domovino, marveč da so se priklonili naši armadi. Pri naskoku na Višegrad, so padli iz čete nemških bratov 3 vojak, 2 častnika in 21 mož pa je bilo ranjenih. Nemška kri je tekla na enem in istem bojišču z ogrsko in

avstrijsko krvjo, sveta zveza duš med obema državama se je izvršila na srbskem bojišču. Eno smo z našim nemškim zaveznikom, eno bomo ostali za vedno, kakor ta sveta skupnost, ki je zasidrana v 110 milijonih src, ena bo tudi slava, ki odgovarja tej skupnosti, in en blagoslov, ki ga bo človeštvo deležno.

Naše zmagovite čete na južnem bojišču.

Sarajevo, 24. avgusta. (Kor. ur.) 20. t. m. smo napadli sovražnika, ki je še pred začetkom naših akcij vdrl čez Uvac in Vardište v naše obmejno ozemlje ter ga pogonil iz njegovih postojank, ki so bile dobro izbrane in utrjene, čez mejo v smeri proti Užici. Pri teh bojih, katerih se je nemški detašma iz Skadra prostovoljno zmagovito udeležil, so se naše čete navzlic težkemu terenu in trdovratni obrambi sovražnika, ki je bil močnejši v dobro napravljenih utrdbah, borile z občudovanja vrednim elanom. Dokazale so, da so navdahnjene z istim duhom, ki je vodil c. in kr. armado v stoletja dolgi zgodovini k slavi in časti. Armada, sestavljena iz čet vseh delov monarhije, je z velikim pogumom in preziranjem smrti ozdravila po številu močnejšega, na vojno navajenega, razkačenega sovražnika od velike zmote, da je srbska hrabrost nepremagljiva. Nemški detašma je poplačal svojo hrabrost s smrtjo treh vojakov in ranjenjem dveh častnikov in 21 mož.

Srbske grozovitosti.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Srbska vlada je trčila napram španskemu poslaniku v Bukarešti v brzojavki, ki jo je podpisal ministrski predsednik in minister za zunanje zadeve Pasić, da je dal avstro - ogrski glavni stan poveljnikom v Srbijo prodirajočih čet ukaz, naj unižijo poljske pridelke, zažgo vasi, prebivalce pa naj umore ali vjamejo. Sploh so baje avstro - ogrski vojak izvršili nezaslišane grozovitosti in niso prizanesli niti otrokom niti starim ženskam. Vsled tega so srbski vojak tako razburjeni, da je težko jih zadrževati, da ne maščujejo tega. Srbska vlada prosi končno španskega poslanika, naj sporoči avstro - ogrski vladi ta dejstva ter ji pove, da bo Srbija prisiljena poseči po najostrejših represalijah, katere ji dovoljuje mednarodno pravo. Popolnoma jasno je, kaj se namerava od srbske strani s temi namenoma lažnjivimi opisi. S tem hočejo z eno besedo prehiteti očitke, katere bi morala avstro - ogrska vlada itak prej ali slej objaviti, prisiljena od faktičnega postopanja Srbov v tej vojni. Že dosedanja poročila s srbskih bojišč so dognala različne grozovitosti srbskega vojskovanja in prestopke proti mednarodnemu pravu, ki jih je zakrivilo od oblasti nahujskano prebivalstvo. Višje armadno poveljništvo je v tem oziru odredilo preiskavo, ki je dozdaj za prostor okoli Šabaca zaključena in ki je dognala sledeči rezultat: Pri srbskem Šabacu so opetovano našli trupla pobitih vojakov naše armade; tako enega poročnika s razparanim trebuhom, enega vojaka z iztaknjenimi očmi, v katerih votlinah so bile vtisnjene uni-

formske gube, enega vojaka visečega na drevesu, čegar truplo ni imelo ne glave ne rok. Trebivalci srbskega Šabaca in okoliških krajev so na naše čete streljali večinoma iz zasede, posebno na častnike in majhne oddelke. Celo ko je bil Šabac že 24 ur v naši posesti, se je še streljalo na mimogrede vojaške. Krivci so bili po naglem sodu ustreljeni. Iz neke tovarne v Šabacu se je opetovano streljalo na naše ljudi; enkrat celo s tovarniškega dimnika v oficirsko menažo na tam zbrane oficirje. Tovarno smo požgali. Pri Mišarju so bili vjeti ljudje, ki so streljali na mimogrede vojaško. Poročnik, kateremu so bili predvedeni vjetniki, je iz usmiljenja izpustil neko nosečo ženo. Komaj je bila izpuščena, je žena potegnila revolver ter od zadaj ustrelila poročnika. Med bojem pri Tekrišu so srbske čete izobesile parlamentarno zastavo. Avstro - ogrski poveljnik je dal nato ustaviti ogenj ter se bližal Srbom, ki so potem na 300 korakov oddaljenosti začeli strahovito streljati proti njemu in njegovim ljudem. Posebno rade streljajo srbske regularne čete na prostore, kjer obvezujemo ranjence. Patruljo nosačev ranjencev, ki je transportirala nekega ranjenega majorja, je bila postreljena. Celo srbski otroci se udeležujejo teh grozovitosti.

Srbski vjetniki.

Kor. Herzog poroča iz Turn Severina: V Aradu se nahajajoči vjeti srbski stotnik Jovan Jović je pisal tukajšnjim sorodnikom pismo, v katerem naglašja, kako lepo ravna so srbskimi vjetniki, ki so v Aradu.

Razporejenost ranjencev. — Zmagovita borba proti Rusom.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Po svojih doživljajih na bojišču povprašani ranjenci, zaključujejo svoja pripovedovanja brez izjeme z besedami, ne glede na to, ali govorijo v nemškem, poljskem, ogrskem ali češkem jeziku: »Nadejam se, da se kmalu zopet lahko vrnem na bojišče.« — Neki ranjenec pripoveduje, da so se trije bataljoni njegovega polka držali proti šestim ruskim pehotnim polkom in proti trem artilerijskim polkom in sicer v najhujšem ognju od pol 11. dopoldne pa do 6. zvečer. Dasi je bil sovražnik v utrjenih in vsled tega tudi v ugodnejših pozicijah, vendar so naše vrle čete naskočile sovražnika in prisilile razmeroma veliko rusko armado, da se je po ljutih bojih umaknila. Sovražnik je imel mnogo ranjenih in mrtvih. Končno se je moral sovražnik, ko so dobile naše čete ojačanja, umakniti daleč v notranjost države.

Prvi ranjenci s severnega bojišča.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Danes dopoldne so dospeli s severnega bojišča prvi ranjenci na Dunaj in so jih oddali v posamez. bolnišnice. Pri severnem kolodvoru se je zbrala nepregledna množica ljudi, da sprejme prve junaške žrtve vojne in jim izkaže svoje simpatije. Prenos iz železniških vozov in prevoz v bolnice se je izvršil v polnem redu. Ta prvi transport, ki je dospel v bolnišniški vlak, je obsegal približno kakih 340 oseb, med njimi 15 častnikov. Med ranjenimi častniki je bil tudi en vojaški zdravnik. Vojaki so bili deloma lahko, deloma težko ranjeni, nekateri tudi samo bolni. Pri sprejemu je bil navzoč vojaški komandant fml. Fath, podžupan Horsch in ustanovitelj in protektor rešilnega društva grof Vlček. Pred kolodvorom je stalo mnogo vozov, pripravljenih za prevoz ranjencev in bolnikov. Tu so bili vozovi rešilnega društva in 15 voja-

ških ambulančnih vozov ter tudi več privatnih avtomobilov. Štirje vozovi cestne železnice so bili pripravljeni za prevoz ranjencev. Po prihodu vlaka so ranjence položili na nosilnice in jih prenesli na določene voze. Lahko ranjence, ki so še lahko hodili, so vodili k vozovom. Pri preiskavi obvez se je pokazalo, da so vse obveze v najlepšem redu in da jih je le malo treba obnoviti. Transport ranjencev od kolodvora v bolnice je trajal komaj eno uro in pol. Ranjence so nastanili v raznih bolnišnicah, razven tega pa tudi deloma v palači nadvojvodinje Marije Jožefe in v palači Augarten, ki so jo spreminili v bolnico. Ko so prvi vozovi z ranjenci zapustili kolodvor, je množica navdušeno pozdravljala bolnike in izražala srčne simpatije junakom vojne. Pozdravljalo se je ranjence z mahanjem klobukov in robcev in se je množica kolikor možno blizu prišla do vozov.

Naša mobilizacija.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Korespondenca »Wilhelm« priobčuje komunikate, v katerem opozarja na nepričakovano gladek in brezhiben potek tako delne, kakor par dni nato zaokazane splošne mobilizacije avstro - ogrske vojske, kar dokazuje, kako so bile vse odredbe, dasiravno vojaške oblasti niso imele vojnih izkušenj, skozinsko premišljene in skrbno pripravljene in kako so v najožjem sporazumu z vojno upravo vse centralne oblasti v svojem delokrogu skrbele za izvršitev najmanjših detailov. Samo s tem pa uspeh mobilizacije nikakor še ne bi bil zasiguran. Treba je bilo za to tudi lojalnega sodelovanja vsega prebivalstva. Tudi v tem pogledu je bil zaznamovati naravnost sijajen rezultat. Vsa strankarsko - politična nasprotstva so bila naenkrat odstranjena. Klic vladarja je na en mah vse narodnosti široke države zedinil k skupnemu cilju. Prej, kakor je bilo to določeno in pričakovano, so bili kadri sestavljeni. Tudi za ta stadij vojne pripravljenosti je bila obstoječa, naravnost vzorna homogenost vsega prebivalstva odločilnega pomena, ker so vsi ozir na katero koli narodnost že v naprej odpadli. Samo čisto strateški premisleki so mogli biti za razporedbo skupin merodajni in tudi samo po teh so se moči razdelile. Tako so se, kar je za našo državo karakteristično, našli vsi številni narodi naše države pripravljeni ob državnih mejah. Vsi, kakor iz enega liva, vsi navdahnjeni istega duha in navdani želje, da obnove staro, večno vojno slavo naše armade in da se izkažejo vredni zaupanja našega nad vse spoštovanega najvišjega vojnega gospoda.

Po nemških zmagah.

Monakovo, 24. avgusta. (Kor. urad.) Kralj Ludvik bavorski je brzojavil cesarju in cesarici ter jima čestital na zmagi prestolonaslednika.

K zadnjim nemškim zmagam.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. urad.) O pomenu zadnjih velikih zmag na zapadnem bojišču poročajo v glavno taborišče poslani vojni poročevalci velikih časopisov sledeče: Tudi četam nemškega prestolonaslednika je stala nasproti francoska armada, obstoječa iz več armadnih zborov. Severno in južno od Longwyja izvršeni napad Nemcev je bil tak silovit, da se je umaknitev Francozov južno od Metz deloma izpremenila v pravcati beg. Zasledujoča kavalerija je našla na cesti, na kateri so se Francozi umaknili, mnogo pušk, drugega orožja in tornister, ki so jih vrgli Francozi stran.

Zmaga bavarskega in nemškega prestolonaslednika in ofenziva nemških čet so vrgli francosko armado na stran. Vpoštevati je pri tem še, da se je vršilo prodiranje nemške pehote deloma skozi gozdove, pri čemur je ni mogla podpirati artilerija.

Neki poveljnik poroča o svoji zmagi sledeče: »Zaukazana črta je dosežena.« K temu piše neki list: Koliko je povedano s temi besedami! Kaka skromnost in kak čut dolžnosti! Ravno tako je, kakor bi se izvršilo povelje na vežbališču!

Nemški prestolonaslednik je brzojavil svoji soprogi: Armada izvajala krasno zmago. Francozi deloma v divjem begu.

Virtemberski kralj je prejel sledečo brzojavko: Popolna zmaga! 13. armadni zbor se je občudovanja vredno bojeval. Ponosen sem, da imam take čete pod svojim poveljstvom. — Viljem, prestolonaslednik.

Plovba Nemčije.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. ur.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« poroča: Odločilnega pomena za svetovno vojno je preprečenje menjavanja blaga med državami, ki se nahajajo v vojni. Radi tega je tembolj gledati na to, da se vzdrži promet z nevtralnimi inozemstvom, to pa zlasti, ko se zopet na železnica prične z rednim blagovnim prometom. Treba bo, da se najdejo prometne zveze čez nevtralne države. Več teh držav je že ustreglo potrebam časa z ustanovitvijo novih paroplovnih zvez. Tako bo vsako soboto iz Rotterdamu odplula ladja v Novi Jork. Tudi v Švedski se je otvorila čezmorska paroplovna zveza, ki ima svoje izhodišče v Göttingu. Prvi parnik, namenjen v Brazilijo, je odplul iz Göttinga 24. t. m. in bo dospel 27. t. m. v Christianio. Istotako je pot v Genovo odprta. Istotako je odprta pot čez Kodanj, na katero je treba polagati posebno važnost. Tudi Bergen, Christiania in Stockholm bodo prišli kot izhodišča za prekmorsko plovbo v poštev.

Z nemško - ruskega bojišča.

Generalkvartirnojemster pl. Stein poroča: Dočim je po božji milosti položaj nemške armade na zapadnem bojišču nepričakovano ugoden, je na vzhod. bojišču sovražnik stopil na nemško ozemlje. Močne ruske čete so prodrle v smeri iz Angerappa, severno od železniške proge Stallupönen - Insterburg. Prvi armadni kor je zadržal sovražnika v zmagovitem boju pri Winballenu in se naslonil na zadaj stoječe čete. Tu zbrani voji so napadli sovražnika, ki je prodiral od Gumbinena in južno od tod. Prvi armadni kor je sovražnika zmagoslavno potisnil nazaj, vjel 8000 mož in uplenil več baterij. Temu koru pripadajoča konjeniška divizija je potisnila nazaj dve ruski kavalerijski diviziji in vjela 500 mož. Dali je jugu boreče se čete so naletele deloma na močne utrdbe, ki jih brez priprave niso mogle zavzeti, deloma pa so zmagovito prodirale proti sovražniku. Tu je dospela vest o ofenzivi nadaljnjih sovražnih čet iz smeri od reke Nared proti ozemlju jugozapadno od Mazurskih jezer. Vrhovno poveljstvo je smatralo za potrebno, da ukrene protiodredbe in je umaknilo svoje čete. Iz stika s sovražnikom smo prišli brez vsakih težav. Sovražnik ni sledil. Na vzhodnem bojišču odredene odredbe so se morale najprvo izvršiti in spraviti v takšen tir, da se lahko poišče nova odločitev. Ta odločitev je neposredno pred durmi. Sovražnik razširja vest, da je porazil štiri nemške armadne kore. Ta vest je neresnična. Noben nemški kor ni bil premagan. Naše čete so vzele sabo zavest zmage in

nadmoči. Sovražnik je sledil preko Angerappa sedaj samo s konjenico. Ob železniški progi je baje dosegel Insterburg. Obžalovanja vredni pokrajinski kraji, ki so izpostavljeni sovražnemu vpadu, se v tem slučaju žrtvujejo v interesu cele domovine. Na to se naj domovina hvaležno spominja po padli odločitvi.

Nemški konzul v Abo.

Stockholm, 24. avgusta. (Kor. urad.) Po zanesljivih vesteh je bil nemški konzul v Abo z rodbino aretiran. Odpeljali so ga v Petrograd. Vest, da bi bili konzula umorili, ni resnična.

Depresija v Londonu radi Bruslja.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. urad.) Wolffurad poroča: Angleška cenzura je do petka zjutraj zadrževala vest o zavzetju Bruselja. Vest o osvojitvi glavnega belgijskega mesta po Nemcih, je vplivala v Londonu silno depresirajoče. Antverpanski list »Metropol« konstatira, da je bilo zavzetje Bruselja po nemški armadi vzorno in zmerno.

Francosko in angleško posojilo Belgiji.

Pariz, 24. avgusta. (Via Rim.) (Kor. urad.) Z ozirom na potrebe, katere ima sedaj vsled vojne Belgija, sta sklenili Angleška in Francija, da posodita Belgiji 500 milijonov frankov. Francija in Anglija dasta k tej svoti vsaka polovico. Ta svota se stavi Belgiji na razpolago.

Vstaja v Egiptu.

Rim, 23. avgusta. (Kor. urad.) »Messaggero« priobčuje pripovedovanje kapitana neke italijanske trgovske ladje, Mila, ki pravi, da so dne 13. t. m. v Aleksandriji izkrcali transportni parniki 10.000 angleških kolonijalnih čet iz Indije. Čete so izkrcali, da ojačajo garnizije v Kairi in Aleksandriji, kjer je izbruhnilo vstajsko gibanje.

Angleži potopili ribiške čolne.

Haag, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Gazeta d' Olanda« z dne 21. avgusta poroča iz Ymuidena sledeče: Holandski parnik »Nikolaas«, ki je dopeljal iz Legta v Ymuiden, je pripeljal s seboj 37 nizozemskih ribičev, posadko 6 nizozemskih ribiških čolnov. Od teh so angleške vojne ladje 4 potopile, dve pa zaplenile. Dasiravno so ribiči holandski podaniki, so jih vendar prepeljali v Inverness in od tam v ječo v Perth. Tam so bili ribiči 5 dni zaprti, slabo so ravnali z njimi in jim dajali malo hrane. Pozneje so jih prepeljali v Edingburgh, kjer so jih imeli zopet 8 dni zaprte. Svojo prostost so dobili nazaj samo vsled energične intervencije kapitana holandske ladje »Nikolaas«.

Novo francosko nasilstvo in kršenje mednarodnega prava.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. urad.) Wolffurad poroča: Glasom iz Palerma došlo brzojavke cesarskega zastopnika v Tangerju, je le - temu maroška vlada dne 19. avgusta dostavila potne liste in ga dala nasilno in brez odlaganja s celokupnim osebjem poslanstva spraviti na krov francoske križarke »Cassard«, da ga prepelje v Palermo. Ta brutalni napad v glavnem mestu v mednarodni zoni Maroka, v kateri še danes izvršujejo kontrolo nadvlado diplomatski zastopniki signatarnih sil Algecijske pogodbe, pomenja na strani Maroka in Francije takšno nezastisljano kršenje mednarodnega prava, kakor se hujši čisto gotovo še ni zgodil v zgodovini. Vzpričo tega Gibraltarja se razume samo ob sebi, da je bilo to nasilstvo mogoče samo s privojenjem Angleške, tiste Anglije, ki je skušala svojo vojno napoved proti nam polepsati z izgovorom, da se zavzema za nedotakljivost mednarodnih pogodb.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Maroška vlada je dostavila avstro-ogrskemu diplomatskemu zastopniku v Tangerju gospodu pl. Wagnerju potne listine in ga primorala k takojšnjemu odpotovanju na francoski križarki »Cassard«, ki ga je prepeljala v Sicilijo. Ni potreba še posebe naglašati, da pomenja to očitno na francosko povelje izvršeno nasilstvo flagrantno kršenje mednarodnega prava, ker sta Tanger in sosednja zona podrejena ne francoskemu protektoratu, marveč na podlagi sporazuma vseh signatarnih sil Algecijske pogodbe mednarodnemu režimu.

Kaj pripovedujejo ranjenci?

Kakor smo že poročali, so pripeljali v Zagreb okrog 150 ranjencev s srbskega bojišča.

Te ranjence je posetil eden izmed članov »Obzorov« uredništva in se z njimi razgovarjal. O tem svojem posetu je napisal serijo zanimivih slik, ki so jasen odsev razpoloženja ranjencev in življenja poln oris dogodkov, ki so se dogajali ob obrežju Save in Drine.

Eden izmed ranjenih častnikov, ki se je udeležil zmagovite bitke pri Loznici, je orisal dogodke, katerih očitavec je bil on sam, tako - le: »Srbsko obrežje Drine je zelo bregovito, kar je seveda bilo Srbom na korist. Srbska armada je bila zelo dobro postirana in utrjena na hribih, odkoder je mogla prav komodno streljati na nas.

Naši poljski topovi in velike havbice so bili nameščeni tostran Drine. Artilerija in pehota sta bili pripravljena za prehod preko meje. V noči 12. avgusta okoli polnoči je naša artilerija jela streljati na srbske utrdbe, nakar so jeli pionirji graditi za pehoto lahek most preko Drine. Zaščita naše artilerije je bila izvrstna, zato so tudi naši pionirji razmeroma lahko izvršili svoj posel. Padla sta samo dva, 14 pa jih je bilo ranjenih.

Srbski topovi so streljali zelo slabo, a to je tudi razumljivo, ker so že izrabljeni in ker tudi municija ni prvega reda. Neštevilni šrapneli na našo radost niso eksplodirali, a kaj to pomeni, razume tisti, ki ve, da vsebuje vsak šrapnel okrog 480 krogel. Temu nasproti pa so naši topovi novi, a municija je prvovrstna. Zato je prehod preko Drine in zavzetje Loznice trajalo samo 7 ur. Pri prehodu čez Drino in zavzetju Loznice, so imeli Srbi mnogo večje izgube kakor mi, dasi so oni kot branitelji zavzemali mnogo boljše pozicije in dasi se je vsak vojak lahko skril za okope, ki so bili nakopani v človeški velikosti. Ko smo po sedemurni luti borbi potisnili sovražnika z višin ter pregledali okope, smo našli v njih stoječe srbske vojake mrtve. Vsi so bili zadeti od šrapnelov v glavo.

Srbski begunci so nam pripovedovali, da so se Srbi nadejali, da bodo lahko v svojih utrdbah odbili naše napade polnih osem dni, toda naše topništvo in naravnost neverjetno junaški naskok naše pehote sta povzročila, da ni mogel sovražnik vzdržati našega napada niti pol dneva. Ako se uvažuje, da so bili Srbi v izredno ugodnih pozicijah na vrhovih, zavarovani od okopov in da smo mi morali prekoračiti reko, dokazuje brzi prehod preko reke in zavzetje Loznice veliko sposobnost, junaštvo in nevstrahotenost naših čet in izredno sposobnost naše artilerije.

Neki drugi ranjenec, prostak, ki se je udeležil bojev pri Loznici. Lešnici in Kamenici, je pripovedoval med drugim:

»Srbski vojaki, ki smo jih vjeli, so pripovedovali, da že nekoliko dni niso ničesar jedli, ker jim primanjkuje hrane. Polovica hleba odpada na štiri vojake. In kako siromašno so opravljeni! Ne nosijo nobenega torzistra, samo patrone in puško. Slaba jim prede. Bojujejo se po vražje. Tudi ženske in otroci. Nikdar nisem videl, da bi ženske mogle tako streljati. Zalotili smo neko žensko, ki je od nekega privlekla na dvorišče strojno puško in streljala na naše vojake. Ponajveč kmetice zastrupljajo vodo, zato nismo nikjer pili, dokler ni vode poskusil kak naš vjetic.

Prehod preko Drine je ranjenec opisal tako - le:

»Čakali smo popolnoma pripravljeni, da prekoračimo reko. Bila je mesečina in vedro. Naenkrat so jele nad nami žvižgati krogle. Naši topovi so jeli streljati. Nato je vse grmel, tako so pokali topovi. Naenkrat je bila reka pokrita s čolni in most je bil gotov. Nato smo prekoračili most ter jeli peti cesarsko pesem, ki jo je igrala tudi godba. Nikdar še nisem ničesar takega doživel. Pokalo je, pelo se je in igralo, vmes pa so grmeli topovi. Zdelo se mi je, kakor da bi bila velika parada.

Korespondenca »Herzog« pri naša sledeče privatne brzojavke, ki sta jih c. in kr. vojno ministrstvo in c. kr. dolnenjavstrijko namestništvo dovolila objaviti.

Nadvojvoda Karel Štefan poljskim Sokolom.

Krakov, 23. avgusta. »Nowa Reforma« poroča iz Saybusa: Povod rojstnega dneva cesarja je korakala po slavnosti službi božji nepregledna množica, med katero je bilo tudi 200 poljskih Sokolov, pred palačo nadvojvode Karla Štefana, ki je na nagovor okrajnega maršala dr. Idzinskega odgovoril v poljskem jeziku sledeče: V imenu ljubljene cesarja in kralja se zahvaljujem za gniljive dokaze lojalnosti in ljubezni. Vsled cesarjeve milosti so bili poljski Sokoli in druge poljske organizacije vdružene v črno vojsko. Jaz, star mornariški vojak, vas pozdravljam v tem trenutku ter se od vas obenem

poslavim. Poljski strelci so že prinesli dokaze svojega junaštva za domovino, ki jih je ta z živim zadoščenjem prejel. Sokoli! Bodite pripravljene, da gredo v boj! Želim vam iz vsega srca slavo in vojaško srečo! Bog z vami! Z defiliranjem Sokolov se je končala slavnost.

Fest na Židu v Bukovini.

(Kor. Herzog.) Iz Črnovic se poroča: V imenu židovske narodne stranke so izdali poslanci dr. Straucher, dr. Weisberger, dr. Katz, dr. Wenderhecht, Rudich in predsednik komore Tittinger oklic na Žide v Bukovini, v katerem pravijo med drugim: Sovražstva polno Moskovo je zaneslo v našo drago domovino vojno. Mi avstrijski Židje, ki smo pod žezlom visokodušnega in pravičnega vladarja deležni vseh političnih pravic in prostosti, gremo navdušeni v vojno. V nas Židih se vzbujajo trepet spomin na nepopisno bedo in žalost, na tisočero ponižanje, zasledovanje in masakriranje, ki jih trpe naši nesrečni bratje v Rusiji pod prokletstva vrednim carizmom. Po moči stremelci panslavizem more doseči svoj cilj le s tem, da podjarmi narode. Židovski rojaki! Storite svojo dolžnost! Storite več, kakor je vaša dolžnost! Mislite na Homel, Kijev, Odeso, Kišinev, Berdiczev, Vladivostok i. dr.! Naša zmaga je tudi osvoboditev ruskih Židov. Čas je prišel, da zlomijo ruski Židi svoje verige. Naj bi spoznali naši rojaki v Rusiji, da ima samo oni narod pravice in svoboščine, ki si jih more izsiliti, in ki si jih hoče izsiliti. Svetovnozgodovinska ura je prišla, — odločni narodi jo izrabljajo, — ker z lepa ta ura ne bo več prišla! Židovski rojaki! Pokažite, da nismo zastopni upali na vas, — pokazite se kot vredne potomce naših junaških Makabejcev.

Zbirke za poljske prostovoljce.

Krakov, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) Darovi za poljske legije prihajajo vedno številnejši. Vse poljske občine bodo po svojem premoženju darovale večje ali manjše vsote v to patriotsko svrhu. Posamezniki so nadalje darovali: Posl. Götz 50.000 kron, baron Konopka 20.000 K, posl. dr. Leo 5000 K, profesor Wicherkiwicz 5000 K itd.

Poljski prostovoljci.

Lvov, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) »Kurjer Lwowski« poroča: Kakor je zdaj že znano, so številni poljski univerzitetni profesorji, pesniki, pisatelji in umetniki pod orožjem. Med drugimi se nahajajo v poljskih strelskih oddelkih slavni poljski pesniki Sieroszewski, Zeromski, Jan Kasprzewicz, Strug, Danilowski, Zulawski, Wyrzykowski, Nalepinski in drugi. Od poljskih državnih poslancev se nahajajo v strelskih oddelkih posl. Moraczewski in Klemensiewicz. Pesnik Zulawski je najstarejši sin znanega prvoboritelja v poljski vstaji l. 1863. Kazimirja Zulawskega. Vseh njegovih pet bratov je v vojski.

Poljski strelci v Lüttichu.

Krakov, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) Sem je došel cel oddelček poljskih strelcev iz Lütticha, ki so študirali na ondnotni politehnik. Prišleci pripovedujejo, da so jih po zavzetju Lütticha od strani Nemcev najprvo smatrali za Ruse ter kakor s takimi tudi ravnali. Ko so se pa legitimirali, so pa najprijaznejše z njimi postopali. Nemške oblasti so jim dovolile prosto vožnjo do avstrijske meje.

Poljski narodni komite.

Krakov, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) Zahodnogališka sekcija najvišjega narodnega komiteja poziva v okrožnicah, naj se ustanovljajo okrajni komiteji v svrhu nabora prostovoljcev. — »Czas« poroča, da so dali poljskim legionistom na razpolaganje historično palačo Krzysztory.

Poljski prostovoljci.

Občinski svet v Lvovu je sklenil, darovati poldrugi milijon kron za organizacijo poljskih prostovoljcev.

Ranjenci urednik.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Med ranjenci, ki so danes dospeli na Dunaj, je kakor poroča neki večerni list, tudi dunajski urednik Karel Kiesler. Ko je na predstraži stal, je pred njim eksplodirala bomba in ga tako pritislila k tlom, da je poškodovan na hrbtenici.

Glasila.

Budimpešta, 24. avgusta. (Kor. urad.) Budimpeštanska koresponden-

ca poroča: Njegovo veličanstvo je blagovolilo določiti, da se ustanovi v Gödöllöju bolnišnica za rekonvalecente in sicer za 40 častnikov in 60 moč. Bolnišnico bo opremila dvorna uprava in jo tudi vzdrževala.

Smrt polkovnika Holzhausena.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Z današnjim transportom ranjencev dospeli ranjenci polka »Deutschmeister« popisujejo smrt svojega polkovnika Holzhausena tako - le: Dva bataljona »Deutschmeister« sta onostran naših nasipov prodirala na sovražnem ozemlju, ko se je naenkrat prikazala sovražna infanterija pred njimi in poskušala jih ustaviti. Zapovedan je bil razstop v »Schwarmlinie«. Polkovnik pl. Holzhausen je stopil v to linijo in je peljal svoje vojake proti sovražniku. Malo trenutkov po tem povelju ga je zadel smrtni strel v prsi. Deutschmeisterom se je nato posrečilo, spraviti sovražnika v nered, tako da se je moral umakniti. Pri tem je bilo mnogo Rusov ubitih in ranjenih in jim je bilo vzetih mnogo pušk in topov.

»Rešadije« in »Sultan Osman«.

Carigrad, 23. avgusta. (Kor. ur.) Ze objavljena izjava angleškega poslanika o eventualni vrnitvi dreadnoughtov »Rešadije« in »Sultan Osman« javnega mnenja v Turčiji ne zadovoljuje. Turško časopisje izjavlja soglasno, da mora Anglija, če hoče sramotni madež protipravne polastitve izbrisati in v muslimanskem svetu slabi vtisk izravnati, obe ladji vrniti takoj, ne pa šele po končani vojni. Včeraj na ladji »Rešid Paša« semkaj vrnivši se častnik je povedal, da se je angleška obal dreadnoughtov polastila še predno je bila Nemčiji napovedana vojna. Polastitev da torej ni v nobenem oziru upravičena, tem manj, ker se Anglija ni polastila nobene druge, še ne izgotovljene vojne ladje. Isti častnik je nadalje povedal, da so poskusne vožnje »Sultana Osmana« izkazale hitrost 24 vozlov in več na uro. Dreadnought »Rešadije« da je sedaj najbrž docela izgotovljen. Transportni parnik »Rešid Paša« da so med vožnjo trikrat ustavile angleške in francoske mornarice, da pa so ga vsikdar zopet izpustile. S parnikom »Rešid Paša« je dospelo tudi več otomanskih podanikov in dijakov, ki so bili Anglijo morali zapustiti. Pripovedujejo, da je notranje stanje Anglije slabo, ker je javno mnenje zoper vojno, ker narašča opozicija od dne do dne in ker neposredno preti nevarnost delavskih revolt.

Turčija.

Nastop Anglije in Rusije proti Turčiji opravičuje mnenje, da se vojni požar najbrže razširi. Kaže se, da hoče Rusija s privojenjem Anglije siloma prelomiti pariški mir, sklenjen po krimski vojni, ki zapira Dardanele in Bospor. Nastop Rusije in Anglije proti Turčiji je to poslednjo seveda približalo Avstriji in Nemčiji in jo primoralo, da je odredila mobilizacijo svoje armade. Turčija ve, da mora računati z vpadom Rusov v Armenijo in z napadom na Carigrad. Nujna diplomatska pogajanja Turčije z Bolgarsko in z Romunsko ter s trozvezno pričajo, kako dalekosežnega pomena je nastali konflikt. Vžgal bi brez dvoma tudi Balkan. Vsled tega, ker so Angleži konfiscirali turške ladje, so dobili Grki veliko premoč nad turško mornarico in seveda komaj čakajo, da bi se polastili turških otokov. Bolgarska in Romunska sta nevtalni, naravno pa je, da jih skušajo sovražniki pridobiti zase. Avstrija in Nemčija pa zase. Praški »Czas« je mnenja, da bosta Romunska in Bolgarska posegli v boj, a še le kadar bosta spoznali, na kateri strani je z večjim materialnim dobičkom združen najmanjši risiko.

Japonska in Nemčija.

Na japonski ultimatum je Nemčija z razumljivim ponosom izjavila, da nanj sploh ne da nobenega odgovora. Smatrat moramo torej, da se pridruži dosedanjim vojnem nova in sicer nemško-japonska.

Japonski nastop je politične kroge skrajno presenetil. Nikdo ni računal z možnostjo, da bi se mogla Japonska obrniti proti oni državi, kjer je že od nekdaj uživala kar največje simpatije in ki je dolga leta na vso moč podpirala evropsko reorganizacijo »azijskih Prusov«, kakor se je Japonce dostikrat nazivalo. Narobe, pričakovalo se je, da zavzame Japonska napram Rusiji sovražno stališče ter porabi priliko za razširjenje svojega vzhodnoazijskega vpliva. Znano je bilo sicer, da ima Japonska z Rusijo nekaj prijateljski dogovor glede razdelitve interesnih sfer na Daljnem Vzhodu in da eksistira ja-

ponsko-angleška zveza, a ta se je vedno tolmačila tako, da je preračunjena za slučaj velikih interesnih konfliktov, ki se direktno tičejo razmer na Daljnem Vzhodu, resp. v Velikem Oceanu.

Toda ravno na to svojo zvezo z Anglijo se sedaj Japonska izrecno sklicuje. Tozadevno določa člen 2. japonsko-angleške alijance: Ako se eden izmed obeh kontrahentov (Anglija in Japonska) vsled neprovociranega napada ali pa vsled kake neagresivne akcije zaplete v vojno, v kateri mora braniti svoja teritorialna prava ali pa svoje ravno (v uvodu alijance pogodbe navedene) specialne interese, je drugi kontrahent dolžan, da svojemu zavezniku takoj priskoči na pomoč, se z njim skupaj vojskuje in skupno z njim tudi mir sklepa.

Kakor je iz te določbe razvidno, je Anglija pozvala Japonsko kot svojo zaveznico v boj. Nastop Japonske nam kaže, kako ogromno je omrežje, s katerim je prepleta Anglija svet, da uniči svojega najopasnejšega političnega in gospodarskega konkurenta Nemčijo.

Izbruh japonsko-nemške vojne bo rodil svoje neposredne posledice le na Daljnem Vzhodu. Na kitajskih tleh si je pridobila Nemčija pred petnajstimi leti svoje lastno gospodarsko in mornariško opirališče — Kiaučau. Vzela je od Kitajske »v najem« ozemlje v pokrajini Šantung, ki meri preko 500 km² in na katerem se nahaja približno 120.000 prebivalcev. Glavno mesto je Tsing-tau. Nemčija je ta teritorij spremenila v jako cvetočo kolonijo z živahnim od leta do leta naraščajočim prekomorskim prometom. Kiaučausko pristanišče je tudi glavno morskopolirališče v azijskih vodah štacijoniranega nemškega brodogradništva, ki sestoji iz dveh velikih oklopnih križark prednoughtskega tipa »Gneisenau« in »Scharnhorst«, dveh manjših križark ter sedem topničark. Smatrati je tudi, da se pred Kiaučaom nahaja mala torpedna flotila.

Japonska hoče to nemško brodogradništvo uničiti ter se polastiti nemške kolonije. Oboje se bo Japonski posrečilo — kajti tudi največji junaki podležejo strahoviti premoči. Toda to ni glavno vprašanje. Glavno je namreč to, ali bo japonsko-nemška vojna imela kake posledice za potek dogodkov na evropskih bojiščih ali ne. Glavna odločitev svetovne vojne pade — tega ni prezreti — vsekakor v bojih s Francozi in Rusi. Dunajski politični krogi so mnenja, da bodo posledice japonsko-nemške vojne za situacijo v Evropi prav neznatne. Smatra se za izključeno, da bi Japonska s svojimi bojnimi ladjami ali pa s svojo armado mogla poseči v evropske boje. Le Rusija bo vsled japonskega nastopa za svojim azijskim hrbtom varna in bo morda skušala spraviti del svojih na Daljnem Vzhodu stoječih armad na evropska bojišča. To je težavno in predvsem jako dolgotrajno podjetje. Računa se, da bi potekla morda dva meseca, predno bi stale ruske čete Daljnega Vzhoda k boju pripravljene na evropskih tleh — morda že prepozno, kajti ni izključeno, da pade velika odločitev že precej prej.

Z angleške uradne strani se sicer povdarja, da se bo Japonska omejila zgol na akcijo proti Nemcem na Daljnem Vzhodu. To angleško zatrdilo je pač v prvi vrsti naslovljeno na Severno Ameriko, katere se kaže vsled nastopa Japonske precej vznemirjeno. Sodi se, da zaenkrat ne pride do konflikta med Japonsko in severo-ameriško Unijo.

Japonsko brodogradništvo, ki nastopa kot aktivni udeleženec svetovne vojne, je po svoji moči peto na svetu. Japonsko nadkriljujejo v tem oziru Anglija (več kakor 4krat močnejše brodogradništvo), Nemčija (2 in polkrat), severo-ameriške države (skoraj dvakrat) ter Francija (1 in polkrat). Japonska razpolaga danes z 2 dreadnoughtoma, 4 velikimi bojnimi križarkami dreadnoughtskega tipa, 17 vojnimi ladjami, 10 oklopnimi križarkami, 20 malimi križarkami ter torpedno flotiljo 121 ladij.

Dnevne vesti.

— Dilaške počitnice. Ni še odločeno, ali bodo dilaške počitnice trajale letos tako kakor druga leta, ali pa se bodo podaljšale. Pri nas na Kranjskem prevladuje mnenje, naj bi se novo šolsko leto začelo kakor ponavadi s 15. septembrom. Za poljska dela pač dijaki ne bodo prišli dosti v poštev, za druga dela tudi ne in je obče gotovo najbolje, da se dijaki uče. V Ljubljani je tudi mnogo ljudi, ki jim je precejšnja pomoč, da imajo dijake na hrani in na stanovanju, in če bi jim ta dohodek odpadel, bi prišli lahko v veliko stisko. Seveda, če se bodo šolska poslopja rabila za druge namene, potem o šolskem poslovanju ne more biti govora.

— Izmišljena revolucija. Ruska telegrafna agencija je po svetu raznesla gorostasno vest, da je nastala v Pragi — revolucija. Stvar je seveda namenoma izmišljena, da bi s tem našo monarhijo obrekovala. Kakšen vtisk napravi ta izmišljotina v državah tripotentente, si je lahko misliti, v Avstriji sami vzbudi samo veselost. — V Pragi je vojna kar čez noč izbrisala vsa strankarska in narodna nasprotja in dan na dan posvedočuje praško prebivalstvo češke in nemške narodnosti svojo neomajno vdanost državi. Na celem Češkem vlada vzoren red in vse kaže, da hoče prebivalstvo obeh narodnosti v popolnem soglasju izpolniti vse dolžnosti, ki jih ima do avstrijske domovine.

— Bolniške blagajne in vojna. Bolniške blagajne, ki so ustanovljene na podlagi zakona o bolniškem zavarovanju, so vsled sedanjega vojnega stanja kar najtežje prizadete. Na eni strani se je mnogo članov odglasilo, in sicer ne samo vsled tega, ker so bili vpoklicani v vojaško službo, marveč tudi vsled brezposelnosti in vsled ustavitve obratov, na drugi strani pa se je bati, da bodo zaostali, večinoma starejši in slabotnejši člani stavili velike zahteve na blagajne. Notranje ministrstvo je vsled tega opozorilo deželno vladno na sledeče: Izplačila bolniških blagajn naj se omeje. Vsi člani, ki niso težko bolni in ki niso absolutno nezmožni za delo, naj se odpuste iz bolniškega stanja. V bolniško stanje se naj sprejmejo le težko bolni. V bolnišnice naj se pošiljajo člani bolniških blagajn le, če je to absolutno potrebno, kar bi ne bilo samo v interesu članov bolniških blagajn, marveč tudi nakazano z ozirom na to, da so bolnišnice pripravljene v vojne svrhe. Operacije, ki niso nujne, naj se sistirajo. Medikamentozno zdravljenje, kakor tudi dovoljevanje terapevtskih pripomočkov naj se omeji na najpotrebnejše. Kar se tiče plačevanja donoskov, se tega ne sme opustiti. Moratorij se ne nanaša na javnopravne denarne zahteve. Moratorij se torej ne nanaša na plačevanje donoskov za bolniško zavarovanje, za zavarovanje v slučaju nezgode, za zavarovanje rudarjev, za penzijsko zavarovanje. Seveda se mora popustljivo postopati napram onim, ki so bili poklicani k vojakom, ali ki se vsled poslabšanja gospodarskega položaja faktično nahajajo v težki gospodarski bedi, nikakor pa ne napram onim, ki nočejo plačevati.

— Rdeči križ. Grajski gosp. Eduard Dolenc v Orehku je okrajnemu glavarstvu v Postojni izročil 500 K, posestnik in član kraške pogodbovalne komisije Jos. Cucek v Knežaku pa 100 K za društvo »Rdečega križa«.

— Obrtnikom — plačilo! V sedanjem vojnem stanju imajo posebno obrtniki velike težave. Naročil ni skoro nič, zaslužka vsled tega tudi ne, vse surovine, ki jih obrtniki rabijo, pa morajo plačati v gotovini. Z ozirom na to bodi nujno priporočeno, naj dolžniki poravnajo svoje dolgeve pri obrtnikih.

— Filip Vrtovec f. Kruta usoda nam je zopet nepričakovano pobrala zvestega sina svojega naroda, ki mu je služil do zadnjega dihla. Pokojnik je bil znane Vrtovčeve rodbine iz št. Vida pri Vipavi, kjer je bil tudi dolgo let župan v dobi naših narodnih bojev. Z nesebičnim delovanjem za svoj narod si je pridobil vsestransko spoštovanje po celi Notranjski. Često je pripovedoval prijateljem o dobi narodnih »Taborov«, ki se jih je udeleževal kot mlad »Sokol«. — Pokojnik je bil vsestransko gospodarsko izobražen; pridobil si je že v zgodnji mladosti znanje šesterih jezikov, katere je v trgovskih službah uporabljal z uspehom v našo narodno-gospodarsko korist. Ko se je pozneje priselil v Ljubljano, bil je ravnatelj pivovarne Auerjevih dedičev, kjer je domače podjetje dvignil do vrhunca; sedaj je služboval v pivovarni »Union« kot založni nadzornik. — Rodbini je bil skrben oče; izmed sinov službujejo: kot mornarski komisar, uradnik namestništva v Trstu, medicinski drogist in eden kot mornarski podčastnik. — Med kolegi je bil znan kot strokovnjak v pivovarski stroki, odkrit prijatelj in nesebičen značaj, kakršnih je malo. Vsak ki ga je poznal, mu ostane v blagem spominu. — Lahka mu zemlja! —

— Umrla je v Ljubljani gospa Katarina Leutgeb, soproga gosp. Antona Leutgeba, rokovičarja pod Trančo. Naše sožalje!

— Moratorij v Italiji in v Bolgariji. C. kr. trgovsko ministrstvo je poslalo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani prepis italijanskega dekreta glede moratorija v Italiji s pripombo, da se je moratorij medtem podaljšal od 16. avgusta do 30. septembra t. l. Do 10. septembra 1914 se sme 5%, med 15. in 30. septembrom nadaljnih 5% računov in zalog v najmanjši izmeri 50 lit izpla-

čati. Interesantom je dekret na vpogled v zborniški planar. — C. kr. trgovsko ministrstvo je namreč trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je po poročilu c. in kr. ministrstva za vnanje zadeve v Bolgariji odredil trimesečni moratorij s pravomočnostjo od 7. avgusta t. l. Z moratorijem se tek postavno dogovorjenih obresti ne ustavi, ravnotako teko menične in vse efektne obresti dalje. Ako ne obstoja nasprotni dogovor, se tek vseh sodnih in drugih rokov sistira.

— Nezgoda pri otroški igri. Enajstletni posestnikov sin Anton Šetina iz Zgor. Pirnič se je igral z drugimi otroci skrivalnice. Ko je pogledal skozi podstrešno okno, mu je neki tovariš vrgl kamen v oko ter ga težko poškodoval. Deček bo najbrže izgubil oko.

— Za »Rdeči križ« v Celju. Za podružnico Celjska okolica je položil dr. Božič v Celju iz poravnave Wengust - Tlaker 10 K. Dalje je nabrala gospodična Helena Levstik v okoliški občini za »Rdeči križ« 145 kron 09 v in g. Mihael Levstik 182 kron 76 vin.

— Pričetek šolskega poduka na Štajerskem. Kakor poroča graška »Montagsz.«, je zahtevalo naučno ministrstvo izjave o pričetku šolskega leta. Odločitev še sicer ni padla, vendar pa je upati, da se bode začel poduk na graških ljudskih in meščanskih šolah že 16. septembra, najkasneje 1. oktobra. Na srednjih šolah se bo pričelo s podukom 1. decembra ali pa še le z Novim letom. Samo po sebi umevno je, da se bode začel poduk po ljudskih šolah na deželi gotovo ob istem času kakor v Gradcu.

— Zveza slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem pozivlje v svoji IV. okrožnici vsa okrajna učiteljska društva, da darujejo iz svojih blagajn za »Rdeči križ« ter priporoča članom, da zastavijo vse svoje moči v prid dobrodelnim napravam, v prid domovini.

— Drobne novice s Štajerskega. Umrl je v Mariboru Karel Pickel, izdelovatelj cementnih ceví itd. ter svetnik graške trgovske in obrtne zbornice. — Iz Maribora. Obesil se je v kaznilnici kmečki sin Matjev Žaler iz Orehovec pri Zg. Radgoni. — Iz Vuhreda. Umrl je Janez Merkač v starosti 90 let. Bojeval se je pod očetom Radeckim v Italiji in je ostal do pozne starosti izvanredno čil in zdrav. — Iz Maribora. Zadnje dni minulega tedna so pripeljali v Maribor 295 političnih ječnikov iz južnih avstrijskih pokrajin. Nastanili so jih po raznih poslopjih v mestu. — Na Bregu pri Ptujju je nekdo skozi odprto okno streljal na 58 let staro posestnico Čoh. Kot dozdevnega storilca so zaprli nekega Šlahtiča, mizarja na Bregu pri Ptujju. Bil je že večkrat zaradi podobnih činov v preiskavi. — V Gradcu je umrl deželni zdravstveni nadzornik dr. Ludvik Březina.

— Umrl je gospodu Ivanu Zorcu, adjunkt c. kr. železniškega ravnateljstva v Trstu, dne 22. t. m. najmlajše dete Sonja.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 9. do 15. avgusta je bilo novorojencev 20, 1 mrtvorojenec, umrlo je 14 oseb, med njimi 11 domačinov in 3 tuji. Umrle so za jetiko 3 osebe, med njimi en tujec, vsled mrtvouda 1 oseba, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi pa 9 oseb. Za infekcijskimi boleznimi in sicer za tifusom ste umrli dve osebi in sicer oba tuja.

— Popravek. V številki 195. »Slov. Naroda« omenjeni Ogrinci ni natak, marveč sluga.

— Izpred sodišča. Izpred takalnega poročnega sodišča.

— Uboj v Polakovih tovarni. Miha Blaž, 31 let star, pristojen v Ježico, oženjen strojarski pomočnik je bil kakih 8 let zaposlen v Polakovih tovarni. Obdolženec pravi, da se mu je vedno obljubovalo, da mu bodo plačo primerno zvišali, kar se je po-

sledna leta res zgodilo. Blaž je že dolgo stremil za tem, da bi dobil mesto strižca. To je oni oddelek, v katerem se kode strižejo, torej eno najtežavnijih del, pri katerem se zahteva veliko pozornost in izurjenost. Tu so zaposleni le starejši in izurjeni delavci. Ni čuda, da je obdolženec zelo iznenadilo dejstvo, da je to za kratek čas izpraznjeno mesto dobil Anton Krese, mlad delavec, ki je bil komaj eno leto zaposlen v tej tovarni. Jezil se je na Bitenca, nadelovodjo te tovarne, češ, da ga sovraži in pripomni, da sedaj že smrkovci strižejo. 15. junija t. l. okoli 2. ure popoldne je šel delavec Ivan Novšak od plotu do plotu s trugo pobirat odpadke, pri čemur mu je tudi pomagal Krese. Ko sta prišla do obdolženčevega plotu, je Krese, naslonjen na svojo lopato, Blaža vprašal: »Kaj sem jaz za en poba?« V tem trenutku je obdolženec na enem koncu z obema rokama pograbil svoj strugač ter zamahnil proti vratu Kreseta s tako silo, da mu je presekalo vrat do vretencev ter mu prerezal vse žile dovodnice, kar je imelo za posledico, da je Krese v malo trenutkih izkrmavel in umrl. Obdolženec dejanje v celem obsegu priznava ter se zagovarja s tem, da je mislil, da ga bode Krese z lopato, ki jo je imel v roki, udaril. Da si nista bila s Kresom nič posebno dobra, sledi že iz tega, da se je iz obdolženca, ki je bil razburjive narave, večkrat norčeval.

Porotniki so согласно vprašanju na uboj potrdili. Ker so bile olajševalne okoliščine v premoči, je državni pravdnik predlagal milo kazen. — Sodisce ga je obsodilo na 3 leta težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim ležiščem vsakega četrtilta.

Razne stvari.

— Štabni zdravnik oklofutal damo. V Stuttgartu je neki štabni zdravnik, ko je videl, kako prijateljsko se približujejo gotove dame francoskim vjetnikom, dal neki taki dami par kľofut.

— Sarajevske kondukerke. V glavnem bosanskem mestu so vzeli k vojakom skoro vse kondukerje mestne cestne železnice. Namesto njih so nastopile njihove hčere. Že v par urah so se prinčile svojemu novemu poslu.

Brzobjavna poročila.

— Junaška borba križarke »Zente«.

Dunaj, 25. avgusta ob 10. dopoldne. (Kor. urad.) Listi javljajo: Ko je križarka »Zenta« opazila na vidiku francosko brodoge in ko je njen poveljnik prišel do prepričanja, da se častno ne more več umakniti, je poslal brezjičnim potom to-le poročilo: »Prišel sem boj s sovražnim brodoge. To sovražno brodoge, proti kateremu je »Zenta« započela boj, je obstajalo iz 16 velikih križark in 12 manjših ladij. Ta brezjična brodoge je bilo zadnje sporočilo »Zente«. Potopila se je, ko je v boju težko poškodovala 4 sovražne velike ladje.

— Zmaga pri Krasniku.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojne tiskovnega stana poročajo sledeče: Ko se je izvedelo v vojnem tiskovnem stanu o velikih uspehih naših čet pri Krasniku, se je polastilo prebivalstva tega kraja radostno navdušenje. V velikih gručah se je prebivalstvo zbralo pred poveljstvi ter je hotelo videti častnike. Poveljnik polkovnik Hoen je nagovoril zbrane ter jim naznanil zmago. Ljudstvo je sprejelo vest s petjem cesarske pesmi in z navdušenimi klici.

— Vjeti Rusi. — Naše prodiranje.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojne tiskovnega stana poročajo uradno od včerajšnjega dneva: V Lvov je dospel včeraj prvi večji transport Rusov, ki so bili v bojih ob meji vjeti. Ljudstvo je bilo silno navdušeno in navdušenje se je še povečalo, ko je bilo videti tudi več zaplenjenih strojnih pušk. Iz vseh poročil izhaja, da so Rusi v svojem znanem barbaričnem načinu bojevanja, na lastnem, kakor na tujem ozemlju vse razdeljali, vasi in sela brez milosti oropali in razdeljali ter s tem nastopom kršili mednarodno pravo. Pod tem požiganjem je izpočetka mnogo trpelo naše obmejno prebivalstvo, ko so bili delni sovražni vpadi še mogoči. Te vpade pa so naše čete, ki so z bravuro prišle na pomoč, odbile. Od kar smo na sovražnih tleh zmagovito prodrli, se znaša ruska besnota nad tamšnjimi kraji. Ta metoda na našega prodiranja ne more ustaviti, povod pa provzroča, da nas sprejema prebivalstvo v svoji stiski in ne samo v čisto poljskih pokrajinah, kot osvoboditelje in rešilce pred barbarško samovoljnostjo.

— Smeli polet avstrijskega zrakoplova. Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Vojni korespondent »Neue Freie

Presse« piše: Ne samo konjenica naše armade, marveč tudi kavalerijskega konveda se je odlikovala s skrajno vztrajnostjo in smelostjo. Posamni eskadroni so v ataki naskočili ruske okope in jih zavzeli na način, da so častniki morali brzdati pogumnost naših čet.

— O zrakoplovu »Schütte-Lang« poroča korespondent: Trikrat je zrakoplov zašel v sovražni ogenj, ne da bi pretrpel kakšne poškodbe. Prebil je 13 ur v zraku. V bližini Ivangoroda se je vsula nanj prava toča strelov. Jugovzhodno od Lublina so obe krili zadele krogle iz pušk in topov. 25 krogel iz puške je preluknjalo zadnjo plinovno celico. Ruski šrapneli so eksplodirali daleč od cilja. Ena šrapnelska krogla je padla v gondolo, ne da bi povzročila kako škodo. Poškodbe balonskega plašča so popravili med vožnjo. Poveljnik zrakoplova je izvršil številne važne poizvedbe. Moštvo je ostalo nepoškodovano. V glavnem taborišču je bilo navdušeno sprejeto.

— Odlikovanje Rdečega križa.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je z najvišjim odlokom z dne 21. avgusta podelil generalnemu inspektorju prostovoljne sanitetne skrbi, generalu kavalerijske nadvojvodi Franu Salvatorju, srebrno častno medaljo Rdečega križa.

— Papež kot posredovalec za mir.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) »Reichspost« poroča iz Rima: Zdravnik pokojnega papeža, Marchiafava, se je izrazil napram poročevalcu tega lista dobesedno sledeče: »Edini vladar, pri katerem bi bil mogel z upanjem na uspeh intervenirati, ker je bil ta monarh vedno zvesto vdan sveti stolici, je cesar Fran Josip, pa ravno pri njem ne morem intervenirati, ker je vojna, ki jo bojuje Avstrija, pravična, le preveč pravična.«

— Dr. Svetlin f.

— Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Predsednik »Avstrijske zdravniške zveze« in »Dunajskega zdravniškega kolegija« znani psihiater vladni svetnik dr. Svetlin je umrl.

— Mati krakovskega knezoškofa Sapielhe zbolela.

Krakov, 23. avgusta. (Kor. Herzog.) »Czas« poroča: Mati krakovskega knezoškofa Sapielhe, kneginja Adamova Sapielhe, je težko zbolela. Stara kneginja se nahaja v Zakopanah, kamor je prišla v svrhu zdravljenja. Poljsko visoko plemstvo se zelo zanima za stanje bolnice.

— Romuni na Ogrskem.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. urad.) Ogrski brzobjavni korespondenčni urad poroča iz Maros Vasahelyja sledeče: Romunsko prebivalstvo obmejne občine Mezö - Band je včeraj pred vladnim komisarjem velikim županom Josipom Szaszom priseglo zvestobo, nakar se je na svečan način izrekel ogrsko - romunsko bratstvo.

— Lombardiranje efektov.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Kakor poročajo listi je stopil včeraj novi statut Avstro - ogrske banke glede lombardiranja efektov v veljavo.

— Albanski vstaši.

Rim, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Valone od 22. t. m. ob 10. uri zvečer: Muzlimanski vstaši tabore ob bregovih reke Vojuse. Med vstaši in vladnimi četami, ki so taborile na nasprotnem bregu, se je vršil mal boj. Danes dopoldne so dospeli iz Drača romunski častniki in podčastniki, ki jih je odpustil knez, da nadzorujejo od vladnih čet izvršene utrdbe. Danes je iz Fierija dospelo odposlanstvo s pismom na muftija. Govori se, da zahtevajo vstahi, naj se vlada ne zoperstavi vходу vstašev, ker bi ti v nasprotnem slučaju izvršili krvoprelitje. Vstahi zahtevajo nadalje, da naj se knez Wied odstrani in da se v Valoni razobesi turška zastava. Oblasti so zahtevale za končni odgovor 48urni rok. Mnogo rodbin je od tu odpotovalo v Italijo.

— Papež Pij X. f.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.) Danes se je na dvorišču rossauske vojašnice povodom smrti papeža Pija X. opravila tiha maša za dunajsko garnizijo. Udeležili so se žalne slovesnosti vsi še na Dunaju bivajoči, službe prosti generali, častniki in vojaški uradniki v poljski opravi. Navzoči so bili med drugimi vojni minister vitez pl. Krobatin, general šef-auditor Entremont, mnogi štabni in višji častniki in častništvo mornariške sekcije.

— Brno, 24. avgusta. (Kor. urad.) Danes je škof dr. Pavel grof Huyn v sv. Petra stolnici služil slovesen rekviem za papeža Pija X. Prisostvovali so sv. opravila namestnik dr. baron Bleiblen z namestništvem grejmijem, deželni glavar Serenyi, višji deželuosodni predsednik vitez Bleiblen in meščanski državni in avtonomni oblasti.

Konklave.

Rim, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Corriere d'Italia« piše: Nasprotno kakor poročajo časopisi, so kardinali sklenili, da se bo konklave vršil takoj po noventilijah, to je v ponedeljek, 31. t. m. Po zadnjih obsevkjih se bo sveti kolegij dopoldne sestel v Pavlanski kapeli, kjer se bo darovala maša s klicanjem sv. Duha. Potem se vrši latinski nagovor »Pro eligendo pontifice«, nakar se bo po vseh, svečanostnemu obredu odgovarjajočih formalitetah izvršila zatvoritev. Tudi »Messaggero« poroča iz dobrega vira, da se bo konklave vršil koncem tega meseca.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Altina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 760 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	2. pop.	738.2	22.9	ar. svzh.	del. oblak.
9. zv.	739.1	15.5	sl. jvzh.	del. oblak.	jasno
25.	7. zj.	739.4	10.7	brezvetr.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 16.8°, norm. 17.9°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Mesto posebnih obvestil. 3086

✠
Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani blagi oče oziroma brat

Filip Vrtovec
založni nadzornik pivovarne »Union«

po kratki mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v torek o polnoči v 55. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb predragega rajnega bode v sredo dne 26. t. m. ob 4. popoldne iz mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče Sv. Križa.

Blag mu spomin!
Sv. maša zadušnica se bode brala v četrtek 3. septembra pri Marijinem Oznamenju ob pol 8. zjutraj.

LJUBLJANA, 25. avgusta 1914.

Milan, Filip, Josip, Matko, sinovi. Vida, Marica, hčerki, Marija, sestra.

✠
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je najin iskrenoljubljeni sinček, oziroma bratec

Radko
po kratkem bolehanju v starosti 8 let mirno preminul. 3084
Pogreb se vrši jutri popoldne v Smartnem pri Litiji.

LJUBLJANA, 25. avgusta 1914.

Fran Kmet, c. kr. štabni stražmojster. Viktorija Kmet, starši.

Brez posebnega obvestila.

✠
Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestne izgube našega dragega soproga, očeta, oziroma brata, svaka, gospoda

Ludovika Bauer
a. kr. okraj. tajnika

kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili k večnemu počitku, se tem potom najklokretno zahvalujemo. 3080

Zahvalni ostali.

Zahvala.
Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestne izgube našega dragega soproga, očeta, oziroma brata, svaka, gospoda

Ludovika Bauer
a. kr. okraj. tajnika

kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili k večnemu počitku, se tem potom najklokretno zahvalujemo. 3080

Zahvalni ostali.

✠
Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestne izgube našega dragega soproga, očeta, oziroma brata, svaka, gospoda

Ludovika Bauer
a. kr. okraj. tajnika

kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili k večnemu počitku, se tem potom najklokretno zahvalujemo. 3080

Zahvalni ostali.

✠
Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestne izgube našega dragega soproga, očeta, oziroma brata, svaka, gospoda

Ludovika Bauer
a. kr. okraj. tajnika

Brez posebnega obvestila.

Potrži globoke žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena soproga oziroma dobra mati in sestra, gospa

Katarina Lentgob

trgovčeva soproga

danes, dne 25. avgusta 1914, ponoči, previdena s sv. zakramenti po daljši mučni boleznimi mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice se vrši dne 26. avgusta 1914, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg št. 2. na pokopališče k Sv. Križu. Maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Pokojnico priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1914.

Žalujejo ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Gospodična

za špecerijško in železno trgovino, ki je dobra prodajalka in zna navadno knjigovodstvo voditi v nemškem jeziku, se takoj sprejme. Začetna plača 40 K in vsa oskrba v hiši. 3076

Lastnoročno nemško pisane ponudbe na **Kunstschule Weiss Bela, Belatincev, Ogrske.**

Sprejmejo se rudarji

v trajno delo pri rudniku „Škole“. Plača po dogovoru. Oglasiti se je pri A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21. 3079

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko

Brezplačno

pošljem vsakemu svoj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog s čez 4000 slikami solidnega, dobrega in cenega blaga vseh vrst.

C. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad**, razpošiljalnica glasbil Most št. 441. Deška vijolina brez loka 4/4 velika, z ožganimi poliranimi tili K 580. Finejšje izvršitve po K 650, 760, 9— itd. Lohi za gosli K—90, 1-10, 1-50. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljanje po povzetju.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specijalni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

St. 15.751.

Razglas.

V nekaterih občinah kamniškega okraja, ki mejijo na ljubljanski okraj, se je v večjih slučajih pojavila steklina. V posameznih slučajih se ni moglo dognati, od kod so stekli psi prišli, in kje so se klatili, vendar je opravičeno domnevanje, da so se stekli psi zatekli v ljubljanski okraj in celo v mesto Ljubljano ter tu okužili druge pse. Pripetilo se je zadnje dni v Ljubljani v istini več slučajev, da so psi osebe napadli in jih ogrižli.

C. kr. deželna vlada je vsled tega v svrhu, da se zabrani razširjanje stekline na podlagi §§ 2. 41. in 42., zakona z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, in izvršilne naredbe z dne 15. oktobra 1909, drž. št. 178 s odlokom s dne 13. avgusta 1914, št. 24631 do preklica zaukazala sledeče:

1.) V področju mesta Ljubljane, nadalje v občinah Ječica, Dev. Mar. v Polju, Šmartno, Moste, Podgorica, Zgornja Siska, Črnuče, St. Vid in Vič političnega okraja Ljubljana morajo se imeti vsi psi neprenehoma na verigi ali pa morajo imeti nagobčnike, ki zabranjujejo grizenje.

2.) Prepovedano je slej ko prej s seboj jemati pse v javne prostore.

3.) Psi, ki so se zalotili zoper te predpise, je takoj pobiti; proti posestnikom takih psov se bode uvedlo kazensko postopanje.

4.) Vsakdo mora svojega ali njemu v varstvo izročena psa, če pride taisti v dotiko s steklimi ali stekline sumljivimi psi, ali če zapazi na psa znake stekline ali take znake, iz katerih je domnevati izbruh stekline, dati pobiti ali pa tako zavarovati, da ni nevaren za okolice; tudi mora o tem, kakor je predpisano, pri županstvu naznaniti.

5.) Prestopki tega razglaš, ki stopi takoj v veljavo, kaznovali se bodo po kazenskih predpisih prej navedenega zakona.

To se daje javno na znanje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. avgusta 1914.

Spretna strojepiska

večja nemške in slovenske stenografije, išče službo proti zmerni plači.

Ponudbe pod „A. A. 3077“ na upravn. »Slov. Naroda«. 3077

Mesnica

dobro idoča, se odda v najem. Najemnina po dogovoru.

Kje, se poižve pri upravnistvu »Slov. Naroda«. 1998

Za MESTNO zastavljajnico koncesionirana posredovalnica

posreduje kakor proje ob delavnih od 9.—11. dop. in od 3.—5. pop.

Vsa pojasnila brezplačno — za pisane odgovore naj se prilažna znamka 10 v. Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Naročite si ilustrovani tednik

„Tedenske slike“

ki priobčuje najnovejšo vesti in slike z bojišča. V zvezi je z ilustracijo centralo na Dunaju, ki ima več posebnih vojnih poročevalcev-fotografir.

List „Tedenske slike“ stane za četrt leta K 2-50, za pol leta K 5.— Naslov: „Tedenske slike“, Ljubljana.

Posamezne številke se dobe po tobakarnah, knjigarnah in na kolodvorih izvod po 22 vin. 3078

Stanovanje.

Na Slovenskem trgu št. 8 se odda stanovanje v prvem nadstropju s 4 sobami in priključki za november. Pripravno je za pisarno.

Več se izve pri hišniku. 3034

Kupim vsako množino starega bakra, cinka, cina, mednine in svinca po najvišjih cenah.

Fr. Stupica
trgovina z železnimi in poljedelskimi stroji v Ljubljani. 3041

Kje kupite najceneje in najboljše jeklo, vsake vrste nože, britve, kuhinjske nože, škarje in obešalnike?

Pri Ivanu Kraigerju, Ljubljana, Zidovska ulica. — Prvi ljubljanski umetni in fini brusar z električnim obratom. 2452

Ivan Magdič

krojač prve vrste
Ljubljana, 2875

v hotelu „pri Maliču“
(v nadstropju)

(nasproti glavni pošti)

in se priporoča. in
za vsakega kupa.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, hči, sinova, sestra, svakinja in teta, gospa

Josipina Smielowski roj. Pok

danes, dne 25. avgusta ob 5 zjutraj, po daljši in mukopolni boleznimi, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v četrtek, dne 27. t. m. ob 5. popoldne iz hiše žalosti Sv. Jakoba nabrežje št. 7. na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se položi v družinsko rakev k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1914.

Robert Smielowski, arhitekt in mestni stavbenik, soproga. Robert, Josipina, Hilda, Erhard, otroci. Magda Pok, mati. Magda Vallentschag, sestra. Dr. Jos. Pok, brat. Lujza Hradetschny, svakinja. Dr. Oto Vallentschag, Aleksander Smielowski, Viktor Smielowski, svaki. Katarina Smielowski, tačča.

Vsi vnuki in vnukinje.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

3085

Alojzij Gherginich

c. kr. polic. komisar

Rika Gherginich roj. Kokalj

— poročena. —

3081

Ljubljana, meseca avgusta 1914.

St. 8466/V. u.

3083

RAZGLAS.

Mestni magistrat daje na znanje, da „Okrajna podporna komisija za mesto Ljubljano“, katera po zakonu z dne 26. decembra 1912, številka 237 drž. zak., odločuje o podelitvi državnih podpor za svoje vpoklicanih vojakov, že posluje in sicer v posloju c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

Pri tej komisiji se pa prošnji za podpore ne more vlagati, ker komisija o takih prošnjah samo odločuje.

Kdor hoče za državno podporo prositi, naj se zgleda na mestnem magistratu in sicer v I. nadstropju takozvane Galetove hiše, v sobi št. 5 z napisom „Mestni policijski urad“, kjer mu bo v to določeni uradnik na uradnem formularju spisal prošnjo, za katero ni treba koleka.

Pravico do državne podpore imajo le zakonska žena, zakonski potomci, zakonski predniki, bratje in sestre, tast in tačča, nezakonska mati in nezakonski otroci mobiliziranih rezervnikov, črnovojnikov in za osebnost dela v vojne namene vpoklicanih oseb, če lahko dokažejo, da jih je vpoklicanec vzdrževal in je vsled njegovega vpoklica njihovo preživljanje v nevarnosti.

Vsakogar se v interesu hitre rešitve njegove prošnje opozarja, naj prinese s seboj sledeča dokazila in potrdila:

1.) Za vse osebe, za katere se prosi podpore, krstne, oziroma poročne liste;

2.) potrdilo c. kr. policijskega ravnateljstva (Bleiweisova cesta 22, zglaševalni urad), da so prosilci, oziroma tudi vpoklicanec, zglašeni v okolišju ljubljanskega mesta;

3.) potrdilo hišnega gospodarja ali njegovega namestnika, kakega občinskega svetovca, okrajnega načelnika, župnika ali druge zanesljive osebe, ki pozna razmere prosilcev, ali imajo prosilci kaj premoženja, ali so z vpoklicanim skupaj živeli in ali jih je ta v resnici vzdrževal. Če prosilci z vpoklicanim niso skupaj stanovali, je treba v potrdilu navesti znesek, s katerim jih je podpiral (n. pr. odrezki poštnih nakaznic!);

4.) potrdilo hišnega gospodarja, koliko plačujejo prosilci stanarine;

5.) če ima kdo lastno hišo ali posestvo, potrdilo kake zanesljive osebe, koliko je hiša ali posestvo vredno, koliko je na njih dolga in davkov, ali so v hiši oddana stanovanja za stranke, oziroma ali je posestvo (deli posestva) dano v najem in koliko znašajo stanarine, oziroma najemnine;

6.) potrdilo delodajalca, koliko je imel vpoklicanec mezde ali plače in ali je ta sedaj ustavljena;

7.) pri samostojnih obrtnikih (tudi trgovcih) potrdilo magistrata, da so obrt do vpoklica izvrševali; dalje potrdilo zadrage, če pa zadrage ni, potrdilo hišnega gospodarja ali kake zanesljive osebe, koliko so imeli pred vpoklicem pomočnikov in koliko jim je obrt poprečno donosil ter da se obrt vsled vpoklica sedaj nič več ne izvršuje (je ustavljen) ali pa, koliko pomočnikov imajo še sedaj in koliko jim obrt še nese.

8.) pri samostojnih posestnikih, ki se preživljajo z obdelovanjem zemljišč, vrtov itd., potrdilo kake zanesljive osebe, ali so delali redno brez tuje pomoči ali s kakimi tujimi močmi in koliko jim je posestvo povprečno neslo;

9.) pri vseh čez 14 let starih svojcih, za katere se prosi podpore, potrdilo hišnega gospodarja ali kake zanesljive osebe, da ničesar ne služijo, ozi. potrdilo delodajalca, koliko da služijo ali kako so drugače preskrbljeni (kot vajenci itd.);

10.) pri nezakonskih otrocih vpoklicančevih potrdilo nadvarstvene sodnje, da je vpoklicanec njihov oče in koliko je za nje plačeval alimentov ali kako je drugače za nje skrbel.

Hkonca se je pripominja, da je odločba okrajne komisije končno veljavna, t. j. zoper njo ni dovoljen noben prisl. Pač pa sme ta komisija, če uvidi, da so bili prvotni podatki nepopolni ali napačni, lastno odločbo predrugačiti.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. avgusta 1914.